

ข่าวคณะทำงานขับเคลื่อนนโยบายการคุ้มครองสิทธิ และเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชน

“แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการปล่อยชั่วคราวในระหว่างสถานการณ์การแพร่ระบาดของ โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Coronavirus Disease : COVID-19)”

ตามที่คำแนะนำของประธานศาลฎีกาเกี่ยวกับแนวปฏิบัติในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Coronavirus Disease : COVID-19) (ฉบับที่ ๓) ได้กำหนดแนวทางในการพิจารณาสั่งคำร้องขอปล่อยชั่วคราว ประกอบกับระเบียบราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรมว่าด้วยการดำเนินคดีอาญาในศาลที่เกี่ยวกับผู้ถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำหรือสถานที่กักขังในระหว่างที่มีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Coronavirus Disease : COVID - 19) พ.ศ. ๒๕๖๓ กำหนดวิธีการดำเนินคดีอาญาแก่ผู้ต้องหาหรือจำเลยซึ่งถูกคุมขังโดยคงความสำคัญในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของผู้ถูกดำเนินคดีอย่างเคร่งครัด เพื่อให้การร้องขอปล่อยชั่วคราวและการพิจารณาคำร้องขอปล่อยชั่วคราวในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Coronavirus Disease : COVID - 19) ดำเนินไปด้วยดี และเป็นไปในทิศทางเดียวกันสอดคล้องกับนโยบายประธานศาลฎีกาในการยกระดับการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานของผู้ต้องหาและจำเลย คณะทำงานขับเคลื่อนนโยบายการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชน จึงเห็นควรวางแนวทางดำเนินการในเรื่องดังกล่าว ดังนี้

๑. ศาลควรประสานกับสถานีตำรวจ เรือนจำและสถานที่กักขังในเขตอำนาจเพื่อนำแบบพิมพ์คำร้องขอปล่อยชั่วคราว (คำร้องใบเดี่ยว) เตรียมไว้ที่สถานีตำรวจ เรือนจำและสถานที่กักขัง หากผู้ต้องหาหรือจำเลยประสงค์จะยื่นคำร้องขอปล่อยชั่วคราว ให้ดำเนินการผ่านทางสถานีตำรวจ เรือนจำหรือสถานที่กักขังได้ และเพื่อความสะดวกรวดเร็ว อาจส่งคำร้องนั้นมายังศาลทางโทรสาร หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือวิธีการอื่นใดเพื่อให้ศาลพิจารณาคำร้องได้ทันที

๒. กรณีตามข้อ ๑. รวมถึงกรณีมีผู้ขอประกันยื่นคำร้องขอปล่อยชั่วคราวให้แก่ผู้ต้องขังหรือจำเลยซึ่งถูกคุมขังต่อศาล ให้เจ้าหน้าที่ที่รับคำร้อง ตรวจสอบความถูกต้อง แล้วเสนอผู้พิพากษา แม้ยังไม่มีกรณียื่นคำร้องขอฝากขังหรือยื่นคำฟ้องมาที่ศาล แต่หากมีสำเนาคำร้องขอฝากขังหรือสำเนาคำฟ้องก็ให้เสนอมาประกอบด้วย ทั้งนี้เพื่อให้การพิจารณาสั่งคำร้องขอปล่อยชั่วคราวเป็นไปด้วยความรวดเร็ว เมื่อศาลอนุญาตให้ฝากขังหรือศาลรับฟ้องและสอบถามค่าให้การจำเลยในลักษณะการประชุมทางจอภาพแล้ว ศาลสามารถแจ้งคำสั่งคำร้องขอปล่อยชั่วคราวได้ทันที

๓. กรณีที่ต้องมีการสอบถามผู้ต้องหาหรือจำเลย หรือต้องประเมินความเสี่ยงก่อนที่จะส่งคำร้องขอปล่อยชั่วคราว ให้ใช้การประชุมทางจอภาพ หรือทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือวิธีการอื่นใดที่สามารถถ่ายทอดภาพและเสียงแทนได้ตามความเหมาะสม ซึ่งขณะนี้ระบบประเมินความเสี่ยงและกำกับดูแลในชั้นปล่อยชั่วคราวสามารถเชื่อมโยงข้อมูลกับโปรแกรมระบบฐานข้อมูลหมายจับ (AWIS) และฐานข้อมูลผู้ต้องขังจากกรมราชทัณฑ์ได้แล้ว อันจะทำให้ข้อมูลมีความแม่นยำสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

๔. เมื่อศาลส่งคำร้องขอปล่อยชั่วคราวแล้วให้แจ้งคำสั่งนั้นแก่ผู้ขอประกัน หรือผู้ต้องหาหรือจำเลยโดยเร็วโดยใช้การประชุมทางจอภาพ หรือทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือวิธีการอื่นใดที่สามารถถ่ายทอดภาพและเสียงแทนได้ตามความเหมาะสม

๕. การพิจารณาคำร้องปล่อยชั่วคราวให้ถือตามคำแนะนำของประธานศาลฎีกาว่าด้วยการขยายโอกาสในการเข้าถึงสิทธิที่จะได้รับการปล่อยชั่วคราว พ.ศ. ๒๕๖๒ และคำแนะนำของประธานศาลฎีกาเกี่ยวกับแนวปฏิบัติในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Coronavirus Disease : COVID - 19) (ฉบับที่ ๓) ข้อ ๗. โดยควรดำเนินการด้วยความรวดเร็ว และถือว่าการออกหมายตามคำสั่งศาลดังกล่าวเป็นงานที่พึงกระทำเป็นลำดับแรกเพื่อให้การดำเนินการในขั้นตอนต่อไปของสถานีตำรวจ เรือนจำ และสถานที่กักขังเป็นไปได้อย่างรวดเร็ว ไม่ต้องเคลื่อนย้ายผู้ต้องขังหรือจำเลยโดยไม่จำเป็น ทั้งนี้ศาลควรเตรียมการไว้ล่วงหน้า หากอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ (EM) มีจำนวนไม่เพียงพอต่อการใช้งาน ให้ประสานศูนย์ควบคุมการใช้งานอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์สำหรับการตรวจสอบหรือจำกัดการเดินทางของบุคคลในการปล่อยชั่วคราว ซึ่งมีความพร้อมที่จะจัดส่งให้ได้ในทันที

๖. การกำหนดเงื่อนไขในการปล่อยชั่วคราว ศาลควรพิจารณาให้เหมาะสมกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค และมีให้เกิดข้อขัดข้องในทางปฏิบัติ เช่น อาจกำหนดเงื่อนไขให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยรายงานตัวต่อศาลทางโทรศัพท์ หรือทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือวิธีการอื่นใดแทนการเดินทางมาศาล หรือให้รายงานตัวต่อเจ้าพนักงานตำรวจทางโทรศัพท์ หรือทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือวิธีการอื่นใดแทนการเดินทางมาพบเจ้าพนักงานตำรวจ หากไม่รายงานตัวตามกำหนดให้ถือว่ามีความผิดกรณีหลบหนี และให้เจ้าพนักงานตำรวจมีอำนาจจับกุมโดยให้ถือว่าเป็นการจับโดยคำสั่งศาล เป็นต้น

๗. ศาลชั้นต้นใดมีความพร้อมในการตั้งผู้กำกับดูแลผู้ได้รับการปล่อยชั่วคราวตามพระราชบัญญัติมาตรการกักขังและติดตามจับกุมผู้หลบหนีการปล่อยชั่วคราวโดยศาล พ.ศ. ๒๕๖๐ ในทุกห้องที่หรือบางห้องที่ในเขตอำนาจ ให้แจ้งศาลฎีกา ศาลอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค หรือศาลอุทธรณ์คดีชำนาญพิเศษ แล้วแต่กรณีให้ทราบ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาส่งคำร้องขอปล่อยชั่วคราวในศาลสูงต่อไป